

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 3/3

2015 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у лютому 2014 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)

Україна – це європейська держава з надзвичайно багатими і різноманітними культурними традиціями. За критеріями культурного розмаїття, спадщини та творчого потенціалу з нею можуть зрівнятися небагато країн. Разом із тим, жодна національна культура не може існувати як замкнена, самодостатня – без творчого спілкування з іншими культурами. Тож, за часів незалежності одним із важливих пріоритетів для України стала активізація міжнародних контактів у гуманітарній сфері. Гідне представлення Україною своєї культури у світі реалізується через розвиток міжнародного культурного співробітництва, що, в свою чергу, сприяє інтеграції української культури у світові культурні процеси.

В Україні

До річниці вшанування пам'яті загиблих під час Революції Гідності, 22 лютого у Києві відбувся багатотисячний Марш Гідності за участі керівництва держави та високих іноземних гостей. На чолі колони пройшли Президент України П. Порошенко, Голова Верховної Ради В. Гройсман, Прем'єр-міністр А. Яценюк разом з президентами зарубіжних країн – Литви Д. Грібаускайте, Польщі – Б. Коморовським, Федеративної Республіки Німеччина – Й. Гауком, Молдови – Н. Тимофті, Грузії – Г. Маргвелашвілі, Словацької Республіки – А. Кіскою, Європейської Ради – Д. Туском.

Поглибленню євроінтеграційних процесів, співробітництва як у царині культури, так і в гуманітарній сфері загалом, сприяють зустрічі керівників галузі з представниками зарубіжних країн. Так, у лютому місяці ряд зустрічей провів Віце-прем'єр-міністр – Міністр культури України В. А. Кириленко: з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Німеччини в

Україні Крістофом Вайлем – з питань роботи Змішаної українсько-німецької комісії з питань повернення та реституції втрачених та незаконно переміщених під час та внаслідок Другої світової війни культурних цінностей, відновлення роботи Міжурядової українсько-німецької комісії у справах депортованих німців або ж створення нової Комісії у справах етнічних німців; з делегацією Світового конгресу українців (СКУ) на чолі з президентом цієї організації Євгеном Чолієм – щодо поточного стану виконання Меморандуму про співпрацю між СКУ та Кабінетом Міністрів України, а також посилення координації дій з Конгресом на рівні Уряду; з режисером Кшиштофом Зануссі за участі Посла Польщі в Україні Генріка Літвіна та директора Польського інституту в Києві Еви Фігель – стосовно польського досвіду реформування кінематографа та про важливість створення серіалів і кінофільмів власного виробництва.

Заступник Міністра з питань європейської інтеграції А. М. Вітренко зустрівся: з директором Французького інституту в Україні Еріком Тосатті – з питань поглиблення двостороннього співробітництва; з директором Чеського центру у Києві Луцією Ржегоржіковою – з питань підтримки культурного співробітництва та обмінів між Україною та Чехією, а також запозичення чеського досвіду управління галуззю культури; з директором німецького Гете-Інституту в Україні Верою Багаліантц – щодо співпраці в рамках Східного Партнерства, проведення українських та німецьких днів культури, щорічного Тижня Німеччини в Україні.

10 лютого 2015 року А. М. Вітренко взяв участь у засіданні експертної місії Європейської Комісії, що прибула до Києва для оцінки виконання Україною другої фази Плану дій щодо лібералізації візового режиму з ЄС. Під час засідання А. М. Вітренко поінформував членів експертної місії про реалізацію законодавства щодо прав національних меншин, мовного законодавства, а також міжнародних договорів у цій сфері. Сторони обговорили виконання Україною положень Європейської хартії регіональних мов або мов меншин та Рамкової конвенції про захист національних меншин. Окрім того, було надано результати моніторингу впровадження положень Закону України „Про засади державної мовної політики”, який здійснюється з метою реформування законодавства про мови. На зустрічі також розглядалися результати виконання Плану заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року.

Надзвичайний та Повноважний Посол Італійської Республіки в Україні Ф. Романо і директор Департаменту культури Київської міської державної адміністрації Д. Попова підписали у Києві Угоду про співпрацю між Департаментом культури КМДА та Італійським інститутом в Україні. Ф. Романо зазначив,

що ця угода відкриває нові можливості для культурного розвитку як Італії, так і України.

За кордоном

Віце-прем'єр-міністр – Міністр культури України В. А. Кириленко в рамках робочого візиту до Польщі 23 лютого мав зустрічі: з Міністром культури та національної спадщини Польщі Малгожатою Оміляновською та Міністром національної освіти Польщі Йоанною Ключік-Ростовською, на якій йшлося про реалізацію спільних культурних проектів та про створення Українсько-польської Ради обміну молоддю; з директором Інституту Адама Міцкевича Павелом Поторочином – стосовно розширення двостороннього співробітництва в галузі культури з використанням польського досвіду зі створення і реалізації культурних проектів. Цього ж дня спільно з Малгожатою Оміляновською В. А. Кириленко відкрив у Варшаві виставку творів „Генотип свободи” українського художника І. Марчука; зустрівся з представниками української громади. 24 лютого В. А. Кириленко мав зустрічі: з Віце-маршалком Сейму та співголовою Міжпарламентської асамблеї Україна–Польща Елжбетою Радзішевською, Державним секретарем Канцелярії Прем'єр-міністра Польщі Міхалом Камінським та Міністром канцелярії Президента Польщі Яроміром Соколовським – з питань гуманітарної співпраці, зокрема, активізації міждержавних молодіжних обмінів, посилення координації дій на міжнародній арені; з головою Інституту національної пам'яті Польщі Лукашом Камінським – щодо обміну досвідом у дослідженні історії обох країн, продовження співпраці між інститутами національної пам'яті України та Польщі.

З метою вивчення досвіду держав – членів Європейського Союзу в контексті внутрішніх трансформацій для набуття членства в ЄС заступник Міністра культури України з питань європейської інтеграції А. М. Вітренко з 4 по 7 лютого перебував у відрядженні у Вільнюсі (Литовська Республіка). 5 лютого відбулися міжвідомчі консультації на рівні заступників міністрів культури Литви та України. Було обговорено організацію культурних заходів в обох країнах, пролонгацію діючої Угоди про культурне співробітництво між ними на 2016–2018 роки, запозичення литовського досвіду реформування культури в контексті інтеграції в європейський та світовий культурний простір. З литовського боку у заході взяли участь заступник Міністра культури Литви Ромас Яроцкіс, директор департаменту міжнародних та європейських зв'язків Дайва Парулскієне, керівник департаменту культурної спадщини Діана Варнаїте та аташе з питань культури Посольства Литовської Республіки в Україні Юргіс Гієдріс.

У Вашингтоні в приміщенні Конгресу США відбувся круглий стіл на тему релігійних переслідувань на окупованих територіях України. У засіданні

взяли участь експерти та політики з України та США, зокрема конгресмен від Арізони Т. Френкс, депутати Верховної Ради України та німецького Бундестагу, пастори та служителі з євангельських церков України, Середньої Азії та США. Круглий стіл завершився прийняттям рекомендацій на адресу ООН, ОБСЄ, Конгресу США та Адміністрації Президента Барака Обами.

20 лютого в Посольстві України у США відбувся благодійний вечір до річниці вшанування пам'яті загиблих під час Революції Гідності. Захід було організовано дипломатичним представництвом України та волонтерською організацією „United Help Ukraine”. Серед його гостей були представники духовенства, активісти громадських організацій та рухів, місцева українська та американська громади. З вступним словом до присутніх звернувся Посол України у США О. Моцик. У рамках програми благодійного вечора відбувся концерт класичної та народної музики у виконанні колективу „Гердан” та О. Скідан. Крім того, гості мали можливість ознайомитися із слайд-шоу та фотоекспозицією, присвяченими подіям на Майдані, а також виставкою речей з Майдану (каски та прапори). Кошти, що були зібрані під час заходу, буде використано на благодійні проекти підтримки бійців АТО в Україні, які реалізуються волонтерською організацією „United Help Ukraine”.

МИСТЕЦЬКІ АКЦІЇ

В Україні

З нагоди початку головування Латвійської Республіки в Раді Європейського Союзу у Києві, в Колонному залі ім. М. В. Лисенка Національної філармонії України, відбувся концерт Хору Латвійського радіо та камерного оркестру Sinfonietta Rīga зі спеціальною програмою „Молитва Матері Терези”, спільно організований Міністерством культури України та Посольством Латвії в Україні. Гостями заходу були – Голова Сейму Латвійської Республіки Р І. Мурнієце, Надзвичайний та Повноважний Посол Латвійської Республіки в Україні А. Даудзе, Віце-прем'єр-міністр – Міністр культури України В. А. Кириленко та заступник Голови Верховної Ради України О. Сироїд. Перед початком концерту відбулася робоча зустріч В. А. Кириленка з Інарою Мурнієце, на якій обговорено перспективи українсько-латвійської співпраці в гуманітарній сфері. До цієї події було приурочено й літературний вечір з нагоди 150-річчя від дня народження видатних латиських поетів, громадських діячів Райніса та Аспазії. У заході брали участь Надзвичайний та Повноважний Посол Латвійської Республіки А. Даудзе, український письменник, дипломат Р. Чілачава та українські актори; акцію „Єдине серце” – символічну ходу з 200-метровими прапорами України та Литви, а також об'єднання їх у єдине серце.

У рамках відзначення Міжнародного дня рідної мови 19 лютого в Центральній бібліотеці ім. Т. Г. Шевченка для дітей міста Києва було проведено Свято болгарської мови „Слово до слова – зложиться мова”. У заході взяли участь: представники Посольства Республіки Болгарія в Україні П. Танєв та Е. Слатінська-Ованезова, президент Товариства дружби „Україна-Болгарія” Ю. Сєдих, письменник В. Азманов, голова Київського товариства болгарської культури „Родолюбіє” Весела Залогіна, представник Центру болгарської мови, літератури, історії та культури при Інституті філології КНУ ім. Т. Шевченка Т. Доценко та ін. За дорученням Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Болгарія К. Мінчева бібліотеці було подаровано навчальну та художню літературу, відеофільм про Болгарію.

2–8 лютого під патронатом Генерального консульства Угорщини в Ужгороді у Береговому пройшов „Ш Тиждень угорських страв”, що охопив міста і села районів компактного проживання угорської громади на Закарпатті. У ці дні відбувалися також виставки, концерти, зустрічі митців, літераторів, освітян двох країн. Серед гостей – консул Генерального консульства Угорщини в Ужгороді Й. Бачкаї.

МУЗИКА

В Україні

Творчі колективи та виконавці з Білорусі, Грузії, Казахстану, Румунії та України взяли участь у II Міжнародному фестивалі-конкурсі „Підкори сцену” , що проходив з 5 по 8 лютого у Києві. У програмі заходу – конкурси вокалістів, інструменталістів, хореографічних колективів та театрів мод.

За сприяння Посольства Італії та Італійського інституту культури в Україні у Колонному залі ім. М. В. Лисенка Національної філармонії України, відбувся концерт циклу „Італійський звук” за участі Е. Буоно (гітара). У програмі – твори Д. Агуадо, А. Хосе, С. Л. Вайса, М. Джуліані.

Виступ вокалістів-імпровізаторів Одрі Чен (США) і Філа Мінтона (Велика Британія) відбувся 7 лютого у Києві в рамках чергового концерту циклу сучасної академічної музики „Архітектура голосу”.

Сольний благодійний концерт 10-річного скрипаля Н. Плиски-Пасічника (українець за походженням, Польща) на підтримку воїнів АТО відбувся в Національному університеті „Острозька академія”. Під акомпанемент мами, солістки Варшавської камерної опери О. Пасічник, музикант виконав складні твори А. Кореллі, Г. Марі, А. Комаровського та ін. Зокрема „Мелодію ля-мінор” М. Скорика він присвятив Небесній Сотні. На концерті вдалося зібрати близько 5 тисяч гривень на допомогу бійцям АТО.

У рамках відзначення 20-річчя оркестру „Віртуози Львова” 26 лютого польський піаніст А. Яронь виступив у Львівській філармонії з благочинним концертом. У такий спосіб піаніст прагне виявити свою солідарність з народом України. Кошти від концерту буде передано на потреби української армії.

У Львові, Тернополі, Вінниці та Одесі відбулися ювілейні концерти до 70-річчя Національного балету Грузії „Сухішвілі”.

За кордоном

Художній керівник Одеського філармонічного оркестру Хобард Ерл потрапив до тридцятки найбільш професійних музикантів світу. Рейтинг складено авторитетним американським порталом „Musical America Worldwide” за підсумками минулого року. Номінантів обирали шляхом опитування громадськості, яка має професійне відношення до мистецтва.

1 лютого у Франкфурті-на-Майні (Німеччина) відбувся благодійний концерт за участі українських, російських та німецьких виконавців класичної музики, джазу та українського фолку. Його організувала спілка українців у Франкфурті „Wir Sind Ukrainer”, яка займається промоцією української культури в Німеччині. Кошти від концерту підуть на підтримку жертв війни на сході України.

Лондонське представництво Союзу українців у Великій Британії відзначило 21 лютого річницю пам’яті загиблих під час Революції Гідності. У концерті, кошти від якого підуть на потреби української армії, окрім української співачки М. Бурмаки, взяли участь арфістка, викладач Королівської консерваторії в Шотландії А. Бжежінська, піаністка, директор Українського інституту в Стокгольмі Н. Пасічник, концертмейстер групи альтів Королівського театру Ковент-Гарден А. Війтович, гітарист О. Романів, сопрано О. Мавродій, джазова вокалістка Нікі Кінг та вокаліст і диригент рок-хору Х. Дмитрик-Кларк.

8 лютого під час 57-ї церемонії вручення музичних нагород американської Академії звукозапису „Grammy” у Лос-Анджелесі показали відеокадри з революції на Майдані.

Українську народну пісню „Ой на горі та й женці жнуть” виконав на підтримку боротьби українського народу італійський хор „Calicanto” із Сенігалії. Відео із виконанням пісні виклав на свою сторінку у Facebook А. Подольський, учасник колективу.

Ізраїльський бард М. Епельзафт присвятив одну зі своїх композицій „Донецький аеропорт” українським „кіборгам”, які його захищали. Аудіозапис він передав в зону АТО через одеських журналістів.

Протягом лютого-березня в Європі тривають гастролі українського гурту Zaraska, під час яких, заплановано близько 30 концертів в Польщі, Німеччи-

ні й Чехії. За словами музикантів, мета гастролей – показати Європі, що в Україні роблять цікавий культурний продукт. Також гурт хоче пояснити європейцям, що насправді коїться на сході країни.

25 лютого гурт „Океан Ельзи” відіграв благодійний концерт „ОЕ – 20 років разом!” у Сан-Франциско (США). Усі кошти від продажу квитків підуть на реалізацію спільного проекту благодійних фондів „Save Lives Together” і „Nova Ukraine” – закупівлю медичного обладнання для машин швидкої допомоги та лікарень, розташованих поруч із зоною АТО.

ТЕАТР

В Україні

За сприяння Президента України П. О. Порошенка до річниці вшанування пам'яті загиблих під час Революції Гідності 21 лютого у Національній опері України показали виставу французького драматурга, письменника і філософа Б.-А. Леві „Готель Європа”. Лейтмотивом через усю п'єсу проходить тема Українського Майдану, боротьба українців за право жити у вільній країні – нагадування всій Європі про те, які реальні маркери демократії та яку ціну народові доводиться платити за гідне життя.

За кордоном

Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка (м. Київ) взяв участь у німецькому театральному фестивалі Lessingtage – 2015. Українці представили свій прем'єрний спектакль „Щоденники Майдану” (реж. А. Май).

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

Президент Національної спілки архітекторів України В. Гусаков, радник міністра культури Іспанії Т. З. Утріллас та іспанський скульптор, художник та куратор проекту „Р-еволюція” Карлос Гарсія Лаос провели прес-конференцію та відкрили 20 лютого у приміщенні Центрального Будинку архітекторів виставку „Революція. Супрематизм. Майдан”.

За сприяння Президентського фонду Леоніда Кучми „Україна” 10 лютого в Києві, у Національному музеї Тараса Шевченка, відкрилася виставка „Мій берег” білоруської художниці М. Мороз. Цей проект – продовження виставки, яка наприкінці 2014 року проводилася у фонді. Роботи М. Мороз виконані в різних видах графіки – літографія, офорт, сангіна та ін.

Сучасному мистецтву білорусі було присвячено лекцію „Зараз”, яку прочитав Білоруський художник А. Дурейко 7 лютого в Києві у фонді ІЗОЛЯЦІЯ.

Іракський скульптор А. Саліхі влаштував у Житомирі благодійну виставку. Всі кошти, отримані від продажу робіт, він передасть на благодійні проекти підтримки бійців АТО в Україні.

10 лютого в Чернігівському обласному художньому музеї ім. Григорія Галагана відбулося відкриття міжнародної виставки „Лист–Letter–Письмо”. В експозиції близько 40 листів – арт-об’єктів. Їх автори – художники, поети, перекладачі, письменники з України, РФ, Бельгії, Литви та Франції.

До 9 березня у Чернівцях працювала виставка 45-ти кращих робіт VI Міжнародного фотоконкурсу, що відбувся у Румунії, у рамках III Міжнародного фотофестивалю „Карой Поп де Сотмарі”, присвяченого пам’яті першого румунського військового фотографа К. П. Сотмарі. Організували виставку Асоціація „Євро Фото Арт” (Румунія, м. Орадя), під патронатом Національної спілки фотохудожників України.

27 лютого у виставковій залі Українсько-Японського центру Національного технічного університету України „Київський політехнічний інститут” японська Фундація презентувала виставку „Погляд на сучасний світ: японська фотографія з 1970-х до наших часів”. Відкриття фотовиставки відбулося за участі Першого секретаря з питань культури та інформації Посольства Японії в Україні Хідеюкі Танджі. Експозицію склали 76 фоторобіт 23 фотографів і поділено на дві секції. Перша – „Суспільство, що змінюється”, фокусується на людях як членах суспільства. Друга – „Ландшафти, що змінюються”, відображає міста, передмістя та природу.

8 фоторобіт учасників з України було відібрано серед 550 робіт у рамках Європейського конкурсу фотографій на тему "GLOBE у моїй школі". Переможцями стали: М. Сущик, Я. Рубіновська та В. Радобенко (Волинська обл.), Л. Шклярова (Сумська обл.), В. Лук’янова, О. Сергеева та Ю. Гузій (Рівненська обл.), В. Якубик (Херсонська обл.). Світлини-переможці буде розміщено у Європейському календарі GLOBE.

За кордоном

5 лютого в Посольстві України у Грецькій Республіці відбулось урочисте відкриття мистецької акції „Живі традиції України” та виставки „Колір традицій”. Організаторами виступили Посольство України в Грецькій Республіці, Благодійний Фонд „Києво-Печерська Лавра”, Благодійний Фонд „Автентика Гуцульщини”, Петриківська районна рада та Петриківська районна державна адміністрація. Було представлено такі яскраві елементи нематеріальної культурної спадщини України, як Петриківський декоративний розпис та традицію Косівської мальованої кераміки. Один з цих елементів, а саме – Петриківський

розпис, у 2013 році ЮНЕСКО було включено до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства.

17 лютого у Варшаві (Польща) відкрилася виставка сучасних ікон на тему Майдану та АТО. Всі роботи створено учасниками міжнародного іконописного пленеру „Elios-Caritas”, який відбувся в грудні 2014 року в Михайлівському монастирі Києва. Сюжети ікон розповідають про перебіг подій на Майдані та торкаються тематики війни на сході України. Протягом вернісажу також проходив збір коштів на підтримку вимушених переселенців, українських військових. У заході взяли участь Посол України в Польщі А. Дешиця та голова Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України А. Юраш.

18 лютого у Вашингтоні (США), в Інституті Кеннана Центру ім. Вудро Вільсона відбулося відкриття художньої виставки „Революція Гідності: образи українського Майдану 2013–2014”. Проект було реалізовано за підтримки Посольства України у США, Американсько-української ділової ради, програми академічних обмінів ім. Фулбрайта та Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Її відкриття відвідали представники політологічних центрів, академічних та ділових кіл, широкої громадськості, а також американських та українських ЗМІ.

25–28 лютого в освітньо-культурному центрі Giesinger Bahnhof (Мюнхен, Німеччина) відбувся проект „Внутрішні території”. Він дав відповідь на запитання про те, „як бути відкритим до світу і в той же час захистити свою внутрішню територію”. Учасниками проекту були українські митці О. Михайлюк з відеоінсталяцією „Відстані/Доли/Пункти призначення”, В. Кохан з новими творами в „невимушеній формі” і М. Вайда з серією живопису „Коренеплоди. Частини тіла”. В рамках заходу також відбулися дискусії, показ інтерв'ю з Криму та Донбасу від мистецької агенції АртПоле, перегляд циклу документальних короткометражок #BABYLON'13.

Фотовиставку, присвячену київському „Євромайдану”, польських фоторепортерів і фотографів було представлено у Варшаві (Польща). В церемонії відкриття заходу взяв участь і Президент Республіки Польща Б. Коморовський.

Український фотограф В. Мусієнко потрапив до шорт-ліста найпрестижнішого конкурсу фотографії світу „Sony World Photography Awards” (Велика Британія) у номінації „Current affairs”. У конкурсі беруть участь світлини фотографа, зроблені під час минулорічних активних дій на Євромайдані.

Знімок українського фотожурналіста О. Фурмана „Та, яка пережила обстріл” виграв конкурс Picture of the Year International (POYi, США) в номінації „Портрет”. У кадрі – 30-річна жінка, яка постраждала під час обстрілу Миколаївки поблизу Слов'янська Донецької області. Також цього року в конкурсі POYi

нагороду здобув ще один український фотограф. Є. Малолетка посів перше місце в категорії „Новини” за світлину „Пасажир” з місця катастрофи малайзійського Boeing, збитого 17 липня поблизу міста Гореза Донецької області.

13 лютого у Лондоні (Велика Британія) на аукціоні сучасного мистецтва було продано сет 16 фотографій із серії „Апокаліпсис в мистецтві” українських візуальних художників В. та О. Васильєвих. Його вартість склала 205 тис. 785 доларів США, що є новим ціновим рекордом для українського мистецтва.

8 лютого у Римі (Італія) було відкрито експозиційну фотовиставку „Благословляю і молюся”, присвячену постаті Митрополита А. Шептицького, Глави Української Греко-Католицької Церкви у 1901–1944 рр. Вона складається із численних фотографій, які представляють життєвий шлях та активну духовну і соціальну діяльність великого Митрополита зі Святоюрської гори.

23 лютого в Оттаві (Канада) було відкрито фотовиставку українського фотографа М. Арсенюка до річниці вшанування пам’яті загиблих під час Революції Гідності у Києві. Організатори – Конгрес українців Канади за підтримки групи Євромайдан-Оттава.

КОНФЕРЕНЦІЇ

За кодоном

А. Ложкіна (куратор і головний редактор видання ART УКРАЇНИ, Київ), Р. Мінін (художник, Харків), М. Шалений (художник, Дніпропетровськ) 27 лютого взяли участь у науковому симпозіумі у Лондоні (Велика Британія). Під час заходу було розглянуто культурні аспекти соціального перезавантаження, які знайшли своє вираження в революційних подіях Майдану в період з листопада 2013 по лютий 2014 року.

ЛІТЕРАТУРА

За кордоном

У Парижі (Франція), в Українському культурно-інформаційному центрі, за участі представників української громади, дипломатів, громадських і політичних діячів відбулася презентація книги відомого французького журналіста А. Гіймоля „Україна: пробудження однієї нації”. У новій книжці він порушує питання української ідентичності, природи Революції Гідності, досліджує зв’язок між подіями на Майдані, в Криму та на Донбасі, а також описує головних учасників подій останнього року в Україні.

У Римі (Італія) відбулась презентація книг італійських авторів С. Беллецца „Україна. Повстати за демократію” та О. Москателлі, С. Кантоне „Україна. Анатомія землетрусу”, присвячених подіям на Майдані. У своїх книгах історик С. Беллецца та журналіст О. Москателлі, які безпосередньо брали участь у по-

діях Революції Гідності, знайомлять італійський читачів не лише з перебігом нещодавніх подій в Україні, але також і зі складним історичним шляхом нашої держави. У частку у заходах взяв Посол України в Італійській Республіці Є. Перелігін.

Музеї

В Україні

У рамках американсько-польського проекту „Через культуру для локальних громад” у Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського (м. Коломия Івано-Франківська обл.) відбувся семінар для наукових співробітників музею, тренерами якого були керівник Музею для дітей Національного етнографічного музею у Варшаві А. Грюнвальд та представник Товариства „З Садибою у Варшаві” (неурядова організація) К. Колбик. У рамках семінару було обговорено досвід і напрацювання обох музеїв, окреслено тематику майбутнього нового проекту, який найбільше відповідав би потребам місцевої громади.

За кордоном

В Українському музеї в Нью-Йорку (США) відкрили виставку „Інсценізація українського авангарду 1910–1920 років” із фондової колекції Музею театального, музичного та кіномистецтва України. Для експонування на виставку було відібрано 128 першокласних творів вітчизняних театральних художників, які комплексно і потужно презентують явище національного сценографічного авангарду.

У Канадському музеї прав людини у Вінніпезі представили першу подорожувачу виставку-лекцію про Голодомор „З’ясувати чи затаювати правду”. Відвідувачі мали нагоду побачити оригінал фільму „Breaking the Silence”, створений спеціально для музею. Фільм показує трагедію Великого Голоду 1932–1933 років через голоси свідків. Виставку відкрили у співпраці з манітобським відділом Конгресу українців Канади та Народним музеєм Голодомору в Києві.

Кіно

В Україні

„Підтримка вітчизняного виробництва аудіовізуальної та кінопродукції: кращі європейські практики та шляхи розвитку в Україні” – такою була тема круглого столу за участі Віце-прем’єр-міністра – Міністра культури України В. А. Кириленка, керівника спільної програми Європейського Союзу та Ради Європи „Зміцнення інформаційного суспільства в Україні” Р. Шлапа-

ка, експертів Ради Європи С. Браутон-Мікової (Велика Британія) та Н. Горчак (Словенія), голови Державного агентства України з питань кіно П. Ю. Ілленка, організованого в Укрінформі Національною радою з питань телебачення та радіомовлення, а також спільною програмою ЄС та РЄ „Зміцнення інформаційного суспільства в Україні”.

12–17 лютого польський режисер К. Зануссі за підтримки Польського інституту у Києві, Національної спілки кінематографістів України і „Київкінофільм” представив у кінотеатрі імені Чапаєва та у Будинку кіно проект „Невідомий Зануссі”, який склали 4 фільми: „Імператив”, „Смерть провінціала”, „Візит у відповідь”, „Чуже тіло”. Також у Будинку кіно К. Зануссі провів майстер-клас „Режисура вчора, сьогодні, завтра”.

Посольства Естонії та Грузії в Україні за підтримки Міністерства культури України організували 17 лютого у Культурному центрі «Кінотеатр „Київ”» показ фільму „Мандарини” реж. З. Урушадзе (Естонія, Грузія).

Чеський центр у Києві, Міжнародний фестиваль документального кіно „Їглава” та Телевізійна школа „Інтершкола” з 19 по 21 лютого провели у Києві захід «Відлуння 18. МФДК „Їглава”». Розпочався фестиваль відкритою дискусією на тему „Війна і мир: сучасне неігрове кіно. Чесько-український досвід” за участі відомих чеських та провідних українських режисерів, драматургів і продюсерів, серед яких: М. Душек, Ф. Ремунда, Ї. Стейскал, Т. Свадошова (Чехія), Г. Кофман, В. Васянович, М. Ілленко, Д. Іванов (Україна). Протягом трьох днів було представлено фільми з шести конкурсних номінацій „Їглави”: „Oris bonum” (стрічки з усього світу), „Між морями” (стрічки з Центральної та Східної Європи), „Чеська радість” (найкращі чеські фільми), „Прем’єра” (дебютні проекти), „Fascinace” (експериментальні фільми), „Коротка радість” (найкращі короткометражки).

Британська Рада в Україні та арт-об’єднання „Cool Connections” представили зимовий сезон фестивалю „Британський театр у кіно”, який триватиме до 28 березня у Києві, Одесі та Харкові. У програмі показу: вистава «Трамвай „Бажання”» лондонського театру „Молодий Вік”, „Водій Міс Дейзі” Мельбурнського театру комедії, „Острів скарбів” Королівського Національного театру, „Великі сподівання” театру „Водевіль” тощо.

За участі режисерів з України, РФ, Білорусі в Дніпропетровську 1 лютого завершився Міжнародний фестиваль документального кіно VI „Міжнародна кіноасамблея на Дніпрі – 2015”. Мета форуму – популяризація документального кіномистецтва та створення сприятливих умов для розвитку сучасного документального кіно в Україні. У програмі – кінопоказ прем’єрних фільмів, прес-конференція та творчі зустрічі з відомими режисерами та акторами. По завершенні учасники кінофоруму отримали дипломи та спеціальні призи, зокрема:

спеціальний приз „Апологія святості” отримав фільм „Обитель Сергія. На рубежі століть” (реж. В. Шуванніков, РФ); спеціальний приз „Чисте кіно” – фільм „Кроки над водою” (реж. Ю. Тимофєєв, Білорусь); спеціальний приз „Збереження класичної традиції в мистецтві кіно” – фільм „Неперерваний політ” (реж. С. Головецький, РФ); спеціальний приз „Натхненне слово” – фільм „Художниця. Про сестру Івана ...” (реж. Б. Криницин, РФ); спеціальний приз „Історія. Біль пам'яті” – фільм „Блокада” (реж. Г. Ілугдін, РФ).

20 лютого у столичному кінотеатрі „Кінопанорама” відбулася прем'єра стрічки німецького продюсера та режисера К. Зайделя „The Heavenly Hundred of Maidan Square (Nebesna Sotnya)”.

Презентація фільму американського режисера українського походження Д. Колодія „Воля або смерть: Революція Гідності” відбулася 22 лютого в рамках інтерактивного виставкового простору „ТВОРЧИСТЬ СВОБОДИ: (р)еволюційна культура Майдану”, що проходив в Музеї Івана Гончара.

26 лютого в українській прокат вийшов фільм „Люби мене”, знятий у копродукції України та Туреччини. Режисерами картини виступили М. Богадир Ер (Туреччина) та М. Ер Горбач (Україна).

За кордоном

Цього року Україна була широко представлена на престижному 65-му Берлінському міжнародному кінофестивалі у Німеччині. Основною перемогою нашої країни став „Срібний ведмідь” („За видатні творчі досягнення в галузі кіномистецтва”), якого отримав українській оператор С. Михальчук за картину „Під електричними хмарами” (реж. О. Герман-молодший, зроблений у копродукції України, РФ та Польщі). Також у офіційній програмі XII „Берлінале копродакшн-маркету” було представлено фільм „Люксембург” (реж. М. Слабошпицького). Крім того, українці були членами журі Берлінського кінофестивалю – актриса українського походження О. Куриленко працювала в журі конкурсу повнометражних дебютів, а генеральний директор Київського міжнародного фестивалю „Молодість” А. Халпахчі увійшов у журі, що оцінювало здобутки сучасного німецького кінематографа. Окрім того, Національний центр О. Довженка за фінансової підтримки Всеукраїнського благодійного фонду Ігоря Янковського „Ініціатива заради майбутнього” та за підтримки МКФ „Молодість” і Державного агентства України з питань кіно традиційно в рамках „Берлінале” організували роботу українського національного стенду „Ukrainian Film Corner” на Європейському кіноринку.

Під час роботи кіноринку на українському стенді проведено ряд заходів. Так, 6 лютого відбулася презентація ігрових повнометражних фільмів: „Брати” (реж. В. Трофіменко), „Поводир” (реж. О. Санін), „Політ золотої мушки” (реж.

І. Кравчишин), „Дорога на Захід” (реж. Д. Захаревич), „Одного разу в Україні” (реж. І. Парфьонов), „Смертельно живий” (реж. М. Стецков), „Z-Joke” (реж. О. Залевський); 8 лютого було представлено документальні стрічки за тематикою „Майдан. Зона АТО”: „Наша Надія” (реж. В. Тихий), „Сильніше ніж зброя” (реж-и В. Тихий, Ю. Гонтарук, Р. Любий та інші), „Аеродром” (реж. Є. Трояновський), #BABYLON'13 альманах (режисери: В. Тихий, Ю. Гонтарук, Р. Любий, К. Жерегі, Д. Сухолиткий-Собчук, продюсери: В.Тихий, Д. Воронцов, І. Савиченко), „Війна за власний рахунок” (режисери: Л. Кантер, І. Ясній, продюсери: Л. Кантер, І. Ясній), „Український аргумент” (реж. С. Маслобойщиков, продюсери: С. Зінов'єва, С. Маслобойщиков); 10 лютого – презентація анімаційного кіно: “Бабай” (реж. М. Медвідь, продюсер Е. Ахрамович), “Лебідь” (реж. С. Даниленко, продюсер К. Забавко), „Атракціон” (реж. О. Педан, продюсер Е. Ахрамович), „Пригоди Котигорошка та його друзів” (реж. Я. Руденко-Шведова, продюсер Е. Ахрамович), „Халабудка” (реж. М. Депоян, продюсер Е. Ахрамович).

Національний центр Олександра Довженка представляв відреставровану класику українського кіно в рамках власних презентацій. Відвідувачі ринку мали змогу докладніше дізнатися про унікальний проект музичних кіноперформансів Коло Дзиги, що об'єднує в собі найкращі українські німі фільми 20-х років та спеціально створений сучасний музичний супровід.

Під час Берлінського кінофестивалю фонд І. Янковського провів у Посольстві України у ФРН урочистий прийом для молодих українських кінематографістів, де були присутні 120 представників світової кіноіндустрії та дипломатів.

В столиці Естонії, Таллінні, з 18 по 23 лютого пройшов перший Тиждень українського кіно. Відкриття заходу відбулося за участі Міністра культури Естонської Республіки У. Тійдуса, Надзвичайного і Повноважного Посла України в Естонії В. Крижанівського, головного продюсера Естонського кіноінституту П. Тіббо-Худгінс, голови Держкіно України П. Ілленка та українських продюсерів і режисерів, які представляли свої фільми. Шестиденний фестиваль, організований Державним агентством України з питань кіно, Естонським кіноінститутом та естонською дистрибуторською компанією Menufilmid, складався з показів збірки короткометражних фільмів „Українська нова хвиля” та шести повнометражних фільмів: „Поводир” (реж. О. Санін), „Креденс” (реж. В. Васянович), „Молитва за гетьмана Мазепу. Нова версія” (реж. Ю. Ілленко), „Брати. Остання сповідь” (реж. В. Трофіменко), „Хвороба кохання” (реж. Д. Томашпольський), „Плем'я” (реж. М. Слабошпицький). Їх представили голова Держкіно П. Ілленко, режисери В. Васянович, О. Санін та В. Трофіменко, продюсери М. Асадчий та І. Мислицька. Фестиваль підтримували Посольство

України в Естонії та Центр української культури в Естонії. В рамках міні-фестивалю відбулася анонсована зустріч української делегації з керівництвом Естонського кіноінституту, Спілки кінематографістів, продюсерами і режисерами, представниками дистрибуторських компаній та кінотеатрів. Сторони обмінялися інформацією про сучасний стан кіноіндустрії обох країн та домовилися щодо розвитку співпраці. Конкретним результатом такого співробітництва стало підписання договору між продюсерами фільму „Поводир” та однією з найбільших дистрибуторських компаній Естонії про прокат фільму на території Естонської Республіки.

Український соціальний короткометражний фільм „Ти поруч. Віримо. Живем...”, знятий для збору коштів на допомогу сім'ям загиблих солдатів, отримав премію Omni Awards у США. Кінострічка здобула срібло у категорії „Неприбуткові проекти”, а також бронзу в категорії „Драма”. Вперше за всю історію існування премії її отримав ролик, українського виробництва.

У Грузії, в Тбілісі, пройшов „Тиждень українського кіно” на підтримку українського кінорежисера О. Сенцова, якого незаконно утримують під вартою у Росії за звинуваченням у тероризмі. У програмі показано чотири українських фільми: „Гамер” (реж. О. Сенцов), „Поводир” (реж. О. Санін), „Параджанов” (реж. О. Фетісова і С. Аведікян) та документальний фільм творчого об'єднання #BABYLON'13 „Сильніше, ніж зброя”.

Документальний фільм про Євромайдан „Зима, яка нас змінила” показано 20 лютого на міжнародному кінофестивалі й форумі з прав людини у Парижі (Франція). Співавтором стрічки є творче об'єднання #BABYLON'13.

До річниці трагічних подій на Майдані група українських кінематографістів #BABYLON'13 представила на великих екранах восьми міст Німеччини документальний фільм „Сильніше, ніж зброя”. Зокрема, 17 лютого відбулася прем'єра в Гамбурзі, 1 березня в Ганновері, а вже з квітня, мешканці Мюнхена, Франкфурта, Бремена, Кьольна, Ляйпціга та Штутгарта також подивляться стрічку про події в Україні. Кінопокази українського фільму супроводжує мандрівна виставка „100” української художниці Ю. Марушко, також присвячена жертвам Майдану.

З 13 по 20 лютого в Челябінську (РФ) відбувався III Всеросійський кінофестиваль „Повний арт-хаус”, почесним гостем якого стала народна артистка України Л. Кадочникова. 14 лютого вона провела творчу зустріч із глядачами та представила у програмі фестивалю „Кіно про кіно” документальну стрічку „Лариса Кадочникова. Автопортрет” (реж. Л. Кадочникова, Д. Томашпольський), що стала її режисерським дебютом.

Українська стрічка „Плем'я” (реж. – М. Слабошпицький) вийшла 19 лютого в російський прокат.

Побратимські зв'язки

За кордоном

16 лютого у місті Паневежис Литовської Республіки було підписано угоду про партнерство, дружбу і співробітництво між містами Паневежис і Вінниця. Документ завізували міський голова Паневежиса В. Саткявічюс та в.о. Вінницького міського голови С. Моргунов. В угоді зафіксовано, що сторони прагнуть розвивати тісніші двосторонні відносини, зокрема, в культурній сфері.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шeverдіна

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 02.04.2015. Умовн. друк. арк. 1,0. Б/т. Зам. 39. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12